

Do Kasie (Jako lód taje przezroczysty z lekka...)

MIKOŁAJ SĘP SZARZYŃSKI

Do Kasie

Jako lód taje przezroczysty z lekka,
Kiedy go ogień zagrzewa z daleka,
Tak ja na twarz twą na każdą godzinę
Patrzam¹ a ginę.

Kochanek, Miłość, Oko,
Śmierć, Wzrok

Patrzam a ginę z wielkiego frasunku;
A jeśli nie dasz łaskawie ratunku,
Nielutościwą² tobie wiecznie słyńcą³,
Przyjdzie mnie zginąć.

W co mie nieszczęście okrutne wprawiło!
Śmierć tuż, gdy patrzam na to, co mi miło,
Śmierć tuż, gdybych⁴ cie namniej⁵ spuścił z oczy,
Za mną się toczy.

Bóg, Kondycja ludzka,
Miłość, Rozum

Gdzież on mój umysł, który płomień taki
Aż nazbyt sobie miał za ładajaki⁶?
O, próżne dumy! Nie my sobą sami:
Bóg rządzi nami.

Tak napięknieszej⁷ Narcysus⁸ urody,
Gdy się chciał napić, nachyliwszy, wody,
Jak we zwierciadle, choć nie tego żądał,
Twarz swą oglądał.

Cień, Lustro, Miłość,
Sobowtór

Nie widał przedtem oblicza swojego:
Przeto, mniając kogo być inszego
Pod wodą, swej się piękności zdziwował
I rozmiłował.

Próżność

Patrza a patrza, a jem patrza pilniej⁹,
Tym w jego sercu sroga miłość silniej
Cieniem a wodą — kto się nie zadziwi!—
Płomień żywi.

Chwałę, Kupido, strzały twe; w tej mierze
Niechaj za przykład każdy sobie bierze,

¹Patrzam — patrzę. [przypis redakcyjny]

²Nielutościwą — nielutościwą. [przypis redakcyjny]

³Nielutościwą tobie (...) słyńcą — zyskasz sławę bezlitosnej. [przypis edytorski]

⁴gdybych — gdybym. [przypis redakcyjny]

⁵namniej — najmniej (starop. postać stopnia najwyższego, bez wtrąconego później -j). [przypis redakcyjny]

⁶ładajaki — byle jaki, nieważny. [przypis edytorski]

⁷napięknieszej — w rękopisie: napięknieszy. [przypis redakcyjny]

⁸Narcysus (gr. Narkissos) — Narcyz, syn boga rzecznego Kefissosa wzgardził miłością nimfy Echo, za co rozgniewana Afrodyta wzbudziła w nim miłość do własnego obrazu odbitego w wodzie. Nie mogąc miłości tej zaspokoić, Narcyz usechł, a na jego miejscu pozostał biały kwiat, noszący jego imię. [przypis redakcyjny]

⁹Patrza (...), a jem patrza pilniej — Patrzy i patrzy, a im uważniej patrzy. [przypis edytorski]

Że ty na tego, co prze¹⁰ piekność hardy,
Masz munsztuk twardy.

Zgardzał ten nimfy¹¹, co mu się kłaniały;
Prze jego hardość, chodząc między skały,
Stwardziała Echo, powtarzać gotowa
Człowiecze słowa.

A gdy tak patrzył na swoje twarz chciwie,
Już poczuł miłość, wzdycha żałośliwie,
Już się rozmawiać [z] swem cieniem nie wstydzi,
A Wenus szydzi.

Kochanek, Lustro, Miłość
niespełniona, Woda

„Któżkolwiek jesteś — rzecz — co mieszkanie
Masz pod tą wodą, usłysz me żądanie:
Niech wolno będzie dotknąć się twojego
Ciała ślicznego.

Co cie wsadziło, dziecię napiekniejsze,
W tę wodę? Wynidź do mnie! Czy mocniejsze
Przyczyny bronią i tak wolą¹² twoją
Psują, jak moją?

Miłość spełniona, Sobowtór

Ach! widzę twojej chęci ku mnie znamię;
Dokąd ja patrzam na cie, patrzasz na mie,
Mówię, — usta tve snadź odpowiadają,
Bo się ruchają¹³.

Placzesz, gdy płacząc; gdy żałośnie wzdycham,
Wzdychasz; śmiejesz się, gdy się ja uśmiecham;
Chcę cie obłapić¹⁴, ręce tve rozciągasz
I mnie też siągasz.

Chcę cię całować, wnet usta chętliwe
Sam mi podawasz; jedno zazdrościwe
Nam tego wody, co nas rozdzielają,
Nie dopuszczają.

Mała rzecz wielkie nam psuje rozkoszy.
Niechże tve źródła przekłete rozproszy,
Bezeczna wodo, słońce gorącemi
Promieńmi swemi”.

Tak siedział, [z] swoim cieniem rozmawiając,
A wszelką pomoc żywota zgardzając.
Usechł z tęsknice. Potem jego ciało
Kwiatem się stało.

Cień, Kochanek, Kwiaty,
Lustro, Miłość tragiczna,
Śmierć

¹⁰prze — dla, z powodu. [przypis redakcyjny]

¹¹Zgardzał (...) nimfy — gardził nimfami. [przypis edytorski]

¹²wolą — dziś: wolę (dawn. B. l.p. rzeczowników r. ż. z osn. spółgł. podnieb.; por.: panią. [przypis redakcyjny]

¹³ruchają — ruszają (forma starop.). [przypis edytorski]

¹⁴obłapić — uściskać. [przypis redakcyjny]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/do-kasie-jako-lod-taje-przezroczy-z-lekka>

Tekst opracowany na podstawie: Mikołaj Sęp Szarzyński, Rytmy albo Wiersze polskie w wyborze, wyd. E. Wende i S-ka., Warszawa 1914

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Olga Sutkowska.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przeznacz 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przeznacz darowiznę na konto: **szczegóły na stronie Fundacji**.